

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGETÁRIUMI HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 "
Egész évre	8 "
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORV KÁROLY.
Lap kiadó tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szemléi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőséghez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilvántartási közlemények árszabály szerint számíthatnak.

A községnevek megállapítása.

I.

Az 1898. évi IV. törvénycikk elrendeli a községek hivatalos nevének megállapítását és országos törzskönyvelését. Ennek alapján felhívta a vármegye alispánja Petrozsény község képviselőtestületét, hogy adjon véleményt, illetőleg hozzon véghatározatot a községi névre vonatkozólag, valamint arra nézve is, hogy a község határában levő egyéb lakott helyek közül melyek oly jelentékenyebbek, mik az országos törzskönyvbe mint ilyenek felvétesse. Közölte az alispán az országos községi törzskönyvbizottság megállapodását, mely szerint a Hunyadmegyei Történelmi és Régészeti Társulat véleményezése alapján javaslatba hozza a «petros» (kő) román szóból származó Petrozsény község nevének magyarosítását és pedig, minthogy a községnek különben is jelentékeny részét képezi «Deákbanya» (?) tehát ez legyen a neve. Avagy, tekintettel arra, hogy a két Syl völgye 1605-ig lakatlan pusztaság volt s a Kendeffyek telepítették, tehát: «Kendeffyak»; illetőleg, amennyiben Mátyás király adományozta: «Hollós-Mátyás-Földe» is találó lenne. Sőt, hazánk legnagyobb bányatelepe méltó volna arra, hogy hazánk legnagyobb fiának nevét viselje, tehát legyen: «Kössuthbanya».

A historikusok és archeologusok kegyes gondoskodása sokkal több jóakarattal, mint körülte-

kintéssel igyekezett a községi képviselőtestület feladatát megkönnyíteni. Csak arra nem gondolt, hogy fenforog-e Petrozsény község neve megváltoztatásának szüksége és indoka.

Nem tudjuk miként fog határozni a legközelebb egybehívandó közgyűlés, melynek praejudikálni nem akarunk, de kifejezésre juttatjuk ama meggyőződésünket, hogy Petrozsény község nevének megváltoztatását nem tartjuk se szükségesnek, se indokolhatónak. Magyarosítás szempontjából pedig a legkevésbé.

Községünk, Hunyadvármegye legnépesebb és legnagyobb forgalmu községének hivatalos elnevezését a képviselőtestület 1901. évi november hó 28-án tartott közgyűlésében elfogadott s a ^{117. közgy.} 1903. sz. törvényhatósági határozattal jóváhagyott szabályrendeletben már megállapította és úgy a község, mint a felettes törvényhatósági bizottság, eltérő határozatával következtetlenségének adná bizonyítékát.

Tagadhatlan, hogy: Petrozsény román szóból származó községnevé, de már mint magyar elnevezés ismeretes a közhazsználban nemcsak egész országban, hanem ennek határain túl is. A «zs», «é» és «ny» betűk a magyar nyelv minden karakterisztikumát kidomborítják s megadják azt a jelleget, amely mellett elenyészik a szó eredetének alárendelt kérdése.

Ugyan mit szólna hozzá az ország, ha a tudós régészek és történészek, az ország legma-

gyarabb vármegyéje és népes városa: «Csongrád» nevének magyarosítását hozná javaslatba. Kinek jutna eszébe ezt az elnevezést megváltoztatni azért, mert ebből a szláv szóból származik: «Crni grád» (fekete vár). A dorozsmai szélmalom szélségszélben is nyikorogva forogna, ha valaki azt vitatná, hogy «Dorozsma» nem magyar név azért, mert ebből a szláv szóból: «drma» (ripacsos, zombékos) származik. Sőt hazánk főfolyóinak nevét is magyarosítani, megváltoztatni kellene, mert a «Duna» (Danubius) s a «Tisza» (Tibiscus) szintén idegen szóból származnak.

Számtalan példával lehetne még bizonyítani, hogy idegen szóból képzett elnevezések teljesen magyarrá lettek. Ilyen Petrozsény is. Nevének magyarosításáról tehát szólni is oktalanság, megváltoztatása pedig nemcsak szükségtelen, de káros volna.

Petrozsény 300 éves telepítvény, de 40 év óta fejlődött itt a községi élet. Ez a négy évtized azonban a haladásnak oly adatait s bizonyítékait tünteti fel, melyekre büszkébb lehet, mintha századok hagyományának dicsőségére hivatkozhatnék. A kereskedelmi világban és üzleti forgalomban neve oly széles körben vált ismertté, sőt elismertté, hogy annak megváltoztatása kétségtelenül zavarokat, sőt kiszámíthatatlan károkat okozna. Tiszteljük a történelmi neveket, melyekről a tudósok községünket elnevezni jónak látják, de azoknak fénye nem lenne ragyogóbbá azáltal, ha Petrozsény azokkal ékeskedik, eldobva már megszokott, büszkén viselt, általános ismert és használt nevét.

„PETROZSÉNY és VIDÉKE” TÁRCAJA.

Barátságunk.

Az ifjúságnak boldog éveit,
Melyekre fényt barátságunk derít,
Oly jól esik ha vissza gondolom:
Könnytök így kissé a sorsomon.

Gyakran írok levelet is neked,
Eszedbe hozva szép emlékeket.
Sok-sok letűnt vidám, derült napot,
Melyeknek még a gond nem árthatott.

S a válaszod várom türelmesen:
Ha rózsák közt a hajnal megjelen,
Ha szétlőveli hő tűzét a nap,
S mikor szelíden száll az alkonyat.

S a válaszod csak nem jött, elmarad,
Mig az idő fölöttünk száll, halad.
Sok-sok nap építi az éveket ...
... Csitítgatom fogó türelmemet.

Szv.

A gyilkos fia.

Mindegyre valami rosszat csinált ... A mennyire az emberi emlékezet visszahozza a múltját sok-sok fekete folt van rajta.

S mintha megátkozták volna azt a helyet, az öreg Biróné háza tájékát az ő számára, mindig épen ott kötött el a bajt, hogy lássa az a rossz száju asszony, s haragítsa rá a fél falut.

— No nézze, szomszédasszony ... nézze kend, Rózi néni ... futamodjanak ide a kendernyűvéstől ... Ilyet soha életében nem lát az ember ... Beh igazi rossz féle ez a gyerek! Nem hiába kötélén halt meg az apja ... Az is így tehetett legelőbb ... s azután elérte, hogy tulajdon édes testvére meleg vérével preskelte össze magát. Nem irtózott. Éppen úgy ...

És gyűlt a falu apraja-nagyja. Össze dugták a fejüket, körülállták a gyilkos fiát. Szidták, átkozták, ütötték is.

— Te, te ... Te is olyan vagy mint az apád ... Szégyent, gyalázatot hoztok a falura ...

— Ki kéne irtani a véré, a magvát is. Átkozott. Kínózott a szegény állatot.

Meglökdösték úgy, hogy mind elejtette a csóró fűfiókat az öléből.

A porban vergődtek szegények, szárnyuk, testük összevéresedett ... Sargaszélű szájukat tátogatták, csipogtak, kinlódtak.

Apróbb-nagyobb gyerekek furakodtak a körben álló népség közé s a szájukba fogván ujjukat bámulva a halálkló madárkakat s a gyilkos fiát, aki lesütötte a szemét s egyet se szólt.

Alig állt meg a szájuk, úgy szidták, mint a bokrot.

— Ugyan, Biróné asszony — szólt most egy hang hátulról — nem resteli magát ilyen kalákát csinálni, kezd a szegény gyermekkel!

— Nem szégyenlem én, János gazda ... nem biz' én. Ilyen átka nincs a falunak, mint ez a fiu. Kegyetlen a lelke, fekete a szíve ... Még felgyújtja a falut egyszer, meglátja ... Meglátom én a szeméből, mi válik belőle ... Hát mi egyéb, minthogy kinyilik egy ritka akasztófavirág. Apja vére ... apja vére ... Átok az egészen — s az esztendeivel növe nő az átok is. Bizony vétülk tette kelmed is, hogy a hajlékába fogadta ... Még egyszer csak az ágyban veri föbe kelmedet ... Kigyónak csak kigyó a fia;

— Hagyjon immár békét — vágott közbe az öreg. Gyermek az is, mint a többi. Lásza, tudom, hogy kasza vágta el az anyamadar nyakát s így kerültek a fiak a gyermek kezébe.

— Gyere fiam, gyere — megfogta a gyilkos fia kezét az öreg és elvezette.

— Vigyed, vigyed ... Mutasd az irgalmasságodat, majd hoz tisztes fejez fejedre gyalázatot, hogy ... mondogatták utánuk a fejüket összedugdosó népek.

*

S a fiu szemlesítve haza ment és ettől kezdve alig látták az utcán. Az öreg János azt mondta neki:

Jobb is lesz itthon, fiam, a szérüskertben terelgeted a libákat s adsz a bornyak elé, ha kifogy a jászol.

A fiu szót fogadott s ott nőtt fel a ház tájékán ... Gondos volt mindenre.

*

Színház.

Az utolsó hét a milyen eredményes erkölcsileg azzal meg lehetett volna elégedni általánosságban. Az a siker, amit egy vigjátékban s egy operetben értek el színészeink, nem közepes siker volt. Igaz hang, ének-tudás egyfelől, s kellemes nem mindennapi összjáték a másik oldalról. Ez a hét színházi eredménye. Ma este lesz az utolsó előadás. A társulat feloszlik. Minden tag más meg más igazgatónál keresi a boldogulást, az érvényesülést. Megtalálják-e? A kitartó munka, ha még a színésznél oly elengedhetetlen tehetség nincsen is meg, talán eredménnyel biztathatja a törekvőt. Hányan vannak ma csak u. n. rutinizott színészek, akik tehetség híján egy kis gyakorlattal nagy darab kenyeret esznek jó Thália világában élve. A tagok nagyobb része már el-szerződött. Kőhalmi meg Püspöki Kunhegyinél maradnak. Az előbbi mint rendező, bizonyára tehetsége legjavát fogja majd az új társulat vezetésére fordítani. Püspöki mint primadonna több gyakorlattal, a meg-levő és értékes egyszerűségével, természetességével meg fogja magának keresni minden hely közönségének a tet-szését, ahol csak meg fognak fordulni. Deák meg Sziklai a szabadkai színház direktorához szerződtek jó szerepkörre. Mind a kettő még kiforratlan, de sokat ígérő fiatal ember. Előttük a világ, a jövő. Komoly munka és a siker — biztos. Ennél a társulatnál marad a Dé-nes pár és Sáska Ilona lányával, hogy új karral és egy pár értékebb színésszel kiegészítve jó vidéki tár-sulatot alkossanak. Így kezdik meg az új színházi évet, amely ezután már szeptemberben fog kezdődni. Első ál-omlásuk Hátszág lesz. Kunhegyi a jövő évre újítást fog tenni. Egy karmester vezetése alatt kisebb zenekart fog szerződtetni, ami azt fogja eredményezni, hogy érté-keesebb operett előadást fog produkálhatni.

Most pedig írjuk meg az utolsó napokról a színházi referádánkat. Szombaton megismételték a «Tanítónő»-t kis közönség előtt. Annak idején bőven foglalkoztunk a darabban, most csak az előadásról akarunk szólni egy pár szót. Az első előadás alkalmából kértük a direktort, helyesen ossza ki a szerepeket, hogy élvezhető legyen az előadás. Az eredmény a karzat majdnem botrányos viselkedése lett. A közönség is — közönségről szólnunk — megkövetelheti azt, hogy ha már megtisztelti az elő-adásokat a látogatásával legalább ne legyen kénytelen bosszankodva távozni a színházból.

Vasárnap délután «Stern Rómeo» kalandjai ugy, ahogy. Mit is kívánjunk a színésztől vasárnap dél-után? Este Forgószél kisasszony közepes előda-dásban. Kőhalmi, a csokoládégyáros, meg Sáska egyformán játszottak. Már t. i. egyformán unottan. Még Fonó Gizi meg Deák voltak a legjobban diszponálva. Sziklai ugrált jobbra és balra és alighanem azt gon-dolta, amit Szirmai Évi, aki a kuplét ma este a lábá-

Hanem aztán, mikor az a nagy víz jött, akkor ő is kiment a patak hídra bámszkozni a nép közé . . . hisz ugy sem figyeltek rá. Volt egybe nézni való.

Olyan igazi zápor hullott le menydörgéssel, villám-lással, hogy még a legöregebb emberek sem emlékeznek ilyenre. Be volt borulva a kerek ég föl a havasokig . . .

Azután jött dagadó, agyagszínű ár. Hozott gyöke-res vastag fákat, cölöpöket és deszkákat.

Az ár folyton nőtt, már a magas híd alját elérte. Iszonyukat sodort, loccsant,

— De mi ez? Jézus, Mária! embert hoz a víz. . . . Mentsek ki, mentsek ki! — kiáltotta egyszerre száz torok.

Nem látszott egyéb belőle, csak a haja s néhal a homloka, karja.

— Fogják ki, fogják ki! — kiabáltak, nyujtották a kampókat, léczeket utána. Hiába, nem tudta senki megkapni. És beleszókni utána a rohanó, halálos árba . . .

— Nem, nem! a madárnak is édes az élete!

De egyszerre — zsupsz —, valaki odacsapta ruha-rongyát a nép közé, maga pedig mint a nyíl, beleugrott a vízárba.

Egy pillanat alatt elhalt minden hang s a léleg-zetét is visszafojtotta a bámolódó tömeg.

Csak akkor riadt öröme a nép, mikor a fiú az ismeretlent elérte, vállára emelte s partra hozta fuldoklót.

Éleszteni kezdte . . . és csókolta is.

— Nézd Katóm, ébredj, erősen csókolom hideg kezdet, meggyógyulsz biztosan.

Aztán az odasereglett népség vette gondja alá, az élesztette föl.

val énekelte végig, hogy jó Petrozsénynek az ilyen ko-media is. Szerdahelyi egy bőszen ezredet játszott meg karakterisztikusan. Hanem elég is lesz ebből ennyi.

«Császár katonái» hétfőn ment nem nagy kö-zönség előtt. Uglátszik a közönség fáradt s megelégtelte a színház látogatását. Pedig ez a darab aktualis és az előadás jóis volt. Ezzel nem azt akarjuk mondani, mintha az összjáték és a jellemek kidomborítása kifogástalan lett volna. Nem. Azért mondjuk az előadást jónak, mert volt egy-egy szereplő, aki egymaga megtudta volna men-teni a darabot a bukástól, ha az válságos helyzetbe ke-rült volna. Ott volt Szerdahelyi ezredese. Átgondolt, szépen megjátszott alakítás, amiért ha először is, de szívesen dicsérjük meg ezt a nagyon fiatal színészt. Kő-halmi most láttuk intrikus szerepben először és a he-lyét megálta, nemcsak, de szívesen konstatáljuk, hogy a vezetés az ő kezében volt. Megemlítjük Liptait, meg Sziklait s ez Dénes előtt, (aki daliás katona volt) elég is lehet.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Esküvő.** Weisz Ármin Abaujnásdáról f. évi szeptember hó 16-án d. u. 5 órakor Petrozsényben tartja egybekelési ünnepélyét Gruber Rózsikával, Gruber Sámuel kedves leányával.

— **Petrozsény község képviselőtestülete** f. hó 25-én rendkívüli közgyűlést tartott s távirati felter-jesztésben kérte a vallás és közoktatásügyi minisztert, hogy Priváry Géza főgimnáziumi igazgatót hagyja meg az államosított tanintézet élén, tekintettel a neve-zetnek bakkos érdemeire, aki egy évtizeden át közép-is-kolánk fejlesztése érdekében oly odaadó buzgalmat és sikeres tevékenységet fejtett ki, hogy ezen kulturális in-tézet fenállása főként az ő fáradozásának köszönhető. A közgyűlés ezen kívül Petrozsény község elnevezésé-nek kérdését tárgyalta melyre vonatkozólag az előjáróság, más hivatott egyének javaslatának figyelembe vételével határozati javaslat előterjesztésére utasított. Ezen kérdéssel lapunk vezető cikkében foglalkozunk.

— **A petrozsényi állami iskolánál** az 1908/9. tanév f. év szeptember hó 1-én veszi kezdetét. Szeptem-1. 2. 3. 4 és 5-ik napjain a mindennapi, 7-én pedig az ismétlőtankötelesek beírása fog az állami iskola egyik központi tantermében megtartatni. Szeptember 8-án a rendes tanítás megkezdődik. A kitűzött időben való be-írásra minden tankötelet szülője, gyámja, avagy vala-melyik felnőtt testvére tartozik fölvezetni. Ugyanezre a gyermekekre vonatkozó adatokat lelkiismeretesen bemon-dani, illetőleg az «Értesítő könyvecskéket» magukkal hozni, az oltási, esetleg újraoltási és a tandíjmentességre igényt tartó szülők szegénységi bizonyítványt felmutatni kötelesek. A tandíjmentességre nem jogosultak 4 kor-

Nem is gondolt a mentővel a nép, sürgősebb most az életet visszahozni, lám, már mozdul, pirosodik . . .

Tán a Kenderes Rózi néni vette észre, hogy újra embert hoz a vízár.

Azt bizony! Csak a ruhája fodrát s kezét vetette fel néha-néha a hullám.

— Hol, aki a leányt . . . hol van? nézett szét a népség, hogy menjen az izé . . . ki is volt? Nem tudta a nevét . . . Tán neve sem volt.

— Hol van, hol van? kiabáltak és néztek egy-másra és szerteszét, de már akkor bent volt a fiú is-mét az árban . . .

Majd megkapta és hozta Birónét is a rossz száju asszonyt, ki a szeméből látta neki, hogy mi lesz belőle — mert gonosz a nézése, kutya a lelke . . .

Mikor a magas partra kitaszította, már szembe is tudott vele nézni . . .

De alig lépet utána a fiú, egyet roppant, megha-sadt és beszakadt a mosott föld — ő visszaesett . . .

— Istenem! Mentsek ki! Hol van? Ő az, ő az — kiabált, sirt a Biróné és futkosolt a part hosszában. Jaj, milyen gyönyörű volt a nézése, tekintete . . . ment-sék ki . . . ő az . . . — Nem merte kimondani, hogy a — gyilkos fia.

Ki is mentették s pár hét múlva kézfogó volt Bi-róéknál; a menyasszony Kata volt, a vőlegény pedig a — gyilkos — életmentő fia.

tan- és 80 fill. beíratási díjat tartoznak fizetni. A 80 fill. beíratási díjat a tandíjmentesek is kötelesek meg-fizetni. Az ismétlőkölai tankötelesek tandíjmentesek. A mindennapi iskolába a 6 évet még be nem töltött és a 12 évet már betöltött gyermeket rendszerint fölvenni nem lehet. A más intézetből jött tanulók nyilvános bizonyít-ványuk és anyakönyvi kivonatuk, valamint oltási bizo-nyítványuk felmutatása után a bizonyítvány nélkül jelent-kezők felvételi vizsga sikeres kiállása esetében vehetők fel. Magánuton tanult növendékek érvényes bizonyítványt kötelesek felmutatni arról, hogy az illető osztályról, melyet végeztek, valamely nyilvános elemi népiskolában nyilvános vizsgát tettek. A ragályos bajban szenvedő, vagy undorító betegségben levő, avagy hülye tankötele-sek az iskolába föl nem vehetők.

— **Köszönetnyilvánítás.** A «Petrozsényi és Já-rási Ipartestület» és a «Petrozsényi Önk. Tüzoltó-Egy-let» által folyó hó 20-án rendezett nyári táncmulatságon felülfizettek: Maderspach Viktor 20 K., Janza Vazul 14 K., Kunhegyi Miklós 8.40 K., Prileszky Pál 7 K., Csü-rös István, Karger Manó 7—7 K., Polyák Gusztáv, Sohr Henrik 6—6 K., Schvaz Vilmos, Figuli Antal, Straszky Ferenc, Goldstein Albert, Dobrolánszky Károly, Kluger Fülöp, Reiser József, Sternberg Bertalan, Id. Dékány Imre, Becker Dávid, Marek Mór, Kállay Jenő, Feuerwer-ker József, Izrael Mór, Krausz József, Dr. Olariu Mik-lós 5—5 K., Váradi Vilmos 4.40 K., Jasek Ferenc, Dobó János, Paki Ferenc, Róth Ede, Ridwal Joachim, Rosen-thál Manó 4—4 K., Dunay Mihály, Berger András, Nagy István, Dr. Schäffer Herman, Dr. Makrai Lipót, Schauer Béla, Grünblatt Gerzon, Dr. Csatt Aurél 3.40—3.40 K., Erdős László, Azzola B. János, Kleits Péter, Hermann Adolf, Fischel Vogel, Dr. Csesznák Sándor 3—3 K., Mara Iván, Wiegelfeld Adolf 2.40—2.40 K., Ruder Jenő, Dr. Halmos Brunó, Remete György, Szentgyörgyi Ferenc, Jasek Ferenc, Zippenfennig Sámuel, Hirsch Izsák, Fehér Ignác, Stein Lajos, Klein Vilmos, Klinger József, Nyiri Andor, Zámbo Lajos, Grausam Károly, Schwalb Náthán, Pokorny János, Berger Adolfné 2—2 K., Keilling Károly, Biskoroványi Nándor, Staines Artur, Miki János, Remete György, Györössy Jenő, Fejes Lajos, Pick Samu, Mar-tina Oszkár, Ferenczy Emil, Szüszter Helén, Huber Fe-renc 1.40—1.40 K., Spath Antal, Szentpály Dezső, Jakobi Gyula, Biskoroványi Ernőné, Czihovszky Ferenc, Peck Mihály, Bartalits János, Sternberg Lajos, Dávidek János, Krachtus István, özv. Hribál Venczelné, Grosz Jakab, Roth Béla, özv. Huber Gyuláné, Persánszky József 1—1 K., Utczás János, Kozma Rezső, Licsoki János, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., Vank Nikodém, Schmieder V., Hermann Henrik, N. N., N. N., N. N., N. N. 40—40 fillér. A mulatság eredménye: Bevétel 769 K. 49 fill., kiadás 406 K. 04 fill., tiszta jövedelem 363 K. 05 fill., mely a két testület között egyenlő arányban fel-osztott. A nemes szívű adományokért ezután is köszö-netet mond a rendezőség.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítem a n. é. közön-séget, hogy f. év szeptember hó 5-től, a Wágner-szál-loda tánctermében tánciskolát nyitok. Deák- és gyermek-órák d. u. 5 órától 7-ig, a kereskedő ifjúságnak fél 10-től 11-ig, vegyes külön, 8—11-ig. Beíratások minden-nap eszközölhetők a táncteremben. Tisztelettel Reich Károly okl. táncitanító.

— **A posta.** Hogy milyen pontos és értékes mun-kát végez a magyar posta, közelebből, hogy mennyire megbecsülendő a petrozsényi hivatal, annak bizonyá-gául álljon itt a következő érdekes és valóban megtör-tént eset. Egyik vendégloznál szolgálatba állott Pintér Juliánna asszony, aki miután egyik kedves barátjától elemelt 30 koronát, az éj sötét leple alatt gazdájánál hagyva cselédkönyvét: megugrott. A napokban szüksége volt Julcsa asszonynak a könyvre s szeretne volna megkapni. Azonban a volt gazda nevét nem tudta. (Pár na-pig volt ott szolgálatban.) Irt tehát levelet s rája címek-elt: «Erdej, Petruzsem. T. Cz. Aban a vendéglobben, Melik a mérszersék mellet van és a Vasutal szemben És a nagybolt sargon van Palinka mérés u. p. Erdej. — A posta pedig kézbesítette a levelet, mintha csak va-lami szerelmes diák írta volna a stilsztika szabályai szerint édes Marikájának.

— **Új szövetekezet.** Hunyadmegyei Gyümölcster-melők, Pálkafőzők és Gyümölcsértékesítők Szövetke-zete címen új szövetekezet van alakulóban. Az új szövet-kezet célját elnevezése is mutatja. Az alakuló közgyűlés a napokban volt megtartva Déván, a vármegyház nagy-teremben. Az alapítók sorában vannak br. Bornemisza Lipót, Kendeffy Gábor, gr. Vas Ármin, Csernovits Mi-hály, Pogány Béla, Apáthy Árpád, Hajduczki József,

Török Géza, Horváth Kamilló, Barcsay Andor és Blum Zsigmond.

— **Uj üzlet.** Örömmel konstatáljuk községünk fejlődését. Ezt bizonyítja az is, hogy egy törekvő kereskedő egy díszes Párisi Áruházat létesített községünkben, melyet érdemes megtekinteni és rászorgál a vevőközönség támogatására.

— **A petrozsényi iparos ifjúság** 1908. szeptember hó 6-án (vasárnap), az Önk. Tűzoltó-Egylet zászlóalap és a színpadi díszletek kijavításának javára, a társulati (Gyúrke-féle) vendéglő összes helyiségében jó-tékony célú műkedvelői színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez. Helyárak: I. hely 1 K. 60 fill. II. hely 1 K. 20 fill., állóhely 1 kor. Kezdeté este 8 órakor. Színre kerül: «A piros bugyéláris», népszimű. Előadás után tánc.

— **A petrozsényi iparostanonciskolánál** a beiratások szept. 1. 2. és 3-ik napjain tartanak meg.

— **Tréfás irodalmi estélyt** rendez Petrozsényben szeptember hó 5-én R. Kovács Laura alakító, utánzó és szavaló művésznő, ki hazánkban, sőt a külföldön is elismerést szerzett a magyar szavaló művészetnek.

— **Bányászati és Kohászati Történeti Múzeum a vajdahunyadi várban.** A vajdahunyadi várban létesítendő «Bányászati és Kohászati Történeti Múzeum» előkészítő bizottsága felhívást adott ki, mely e múzeum fentartására országos egyesületet szervez. E ki-fejelt két tudományág, mely a bányászat és kohászat történetének megszámlálhatatlan maradványával, műkin-cseivel s emlékeivel annyira el van látva, mindezt nem rendelkezik oly múzeummal, hol e tudományágak fejlődése történeti folytonosságban fel volna tüntetve. A pártatlan szép és nagyértékű gyűjtemények, melyek az egyes hivataloknál és ipartelegeken őrzöttek, bármily nagy anyagi vagy szellemi értéket képviselnek is, nem érvényesülnek annyira, mint érvényesülnének akkor, ha azok egy-egy láncszemét képeznék annak a történeti fűzérnek, melyben különösen a fejlődés történetének szakadatlan folytonosságára fektetnek a főszűl s ezért a mely történeti maradványt eredetiben megszerezni nem lehet, annak történeti adatok alapján készült korhű másolata állíthatnak a szemlélő elé. Ez által a múzeum egyesülete két célt kíván szolgálni. Az egyik cél az, hogy e tudományágak története egy helyen, egységesen mutattassék be, a másik pedig, hogy az egyes vidéki múzeumok, illetve gyűjteményekben őrzött történeti kincsekre hivatkozás történeti, hogy azokat megismerjék oly érdeklődők is, kiknek különben ezen gyűjteményekről tudomásuk sem volna. A szaktudományok céljának szolgálatán kívül azonban lesz e múzeum egyesületnek hazafias kötelesség s sugallta fontos célja, illetve feladata is. Egy oly nagy horderejű intézmény, mint egy rendszeres, modern történeti múzeum rendkívül nagy kulturális hatással van az egész vidékre. Azok a helyiségek, melyeknek Vajdahunyad mintegy középpontja, mint Gyálár, Petrozsény, Nagyvág, Brád, Körösbánya, Zalatna, Abrudbánya, stb. 2000 éves bányászati és kohászati multira tekintenek vissza, mind nemzetiségi vidékeknek fekszenek s így mindenkinek, ki hazafiai kötelességét teljesíteni akarja, oda kell igyekeznie, hogy ezen intézmény gyarapítását minden erejével előmozdítsa. A bányászat és kohászat körébe tartozók mindig büszkéek voltak ama magasabb történeti tradícióikra, melyek a kultúra fejlesztését, az őnzelen hazafiai kötelességtudás istápolásának tanúságai, s ez alapon reméljük, hogy ezen hazánkban eddigél nem létező intézmény csakhamar létrejön a bányászat és kohászat tudományágainak és a magyar kultúra dicsőségének hirdetésére. Ez uton is felkérjük mindazokat, kik e fontos intézmény érdekeit előmozdítani hajlandók, szíveskedjenek egy lev. lapon Bernolák Béla vagyári hivatalnokot Vajdahunyadon értesíteni, hogy a múzeum-egyesületbe tagul belépni hajlandók. A tagsági díj évi 3 kor. lesz.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazok, kik szeretett férjem halála alkalmából kifolyólag részvétüket fejezték ki, és a temetésen megjelenni szívesek voltak, fogadják ezuton egy magam, mint gyermekeim nevében köszönetnyilvánítást.

Özv. Fodor Istvánné.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

P. urnak Helyben. «Mérjünk egyenlően» című cikket nem közölhetjük, bár ön a legteljesebb mértékben elvállalná érte a felelősséget. Ilyen ügyet azonban már csak azért sem szellőztetünk, mert az új szabályrendelet a közel jövőben életbe lép, amelyvel a vendéglői és kávéházi záróra szabályozva van. Addig legyen egy kis türelemmel s ne bántsa a dolog, ha ön nem mulathat is, bár a szomszéd vendéglőben cigány mellett záróra után zajognak mások.

F. Bár. Hogy ön fáradt, unatkozik és hogy nem érdeklí semmi, az minket sem érdekel, sem olvasóinkat. Épen azért alanyi tárcáját, ami nem kevesebb mint hat hasáb, nem közöljük.

V. S. Vulkán. Küldje csak be. Közölni fogjuk.

Érdeklődő, Petrozsény. A szentistvánnapi ünnepély legérdekesebb programmonja azért maradt el, mert egyik elismert mestervívó sajnálatos baleset folytán akadályozva volt igéretének beváltásában. Egyébként a mulatság, az ünnepség igen fényesen sikerült, sőt a tűzoltó egyletnek és ipartestületnek igen szép jövedelmet hajtott. Miről a Különfélék rovatban közzétett elszámolás elég bizonyíték.

562—1908. sz. vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1908. évi 142. és 155. számú végzése következtében Dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Petrozsényi tk. részvénytársaság javára Szévesz Juon, Pripics Ruszu és Vreza Bukur livazenyi lakosok ellen 140. és 120 kor. s jár. erejéig 1908. évi június hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 880 kor. becsült következő ingóságok u. m.: faépületek és ser.ések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1908-ik évi V. 215/5 számú végzése folytán 140 és 120 kor. tőkekövetelés ennek 1907. évi augusztus hó 24 napjától járó 6% kamatai, váltódij és eddig összesen 130 kor. 04 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Livazény községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1908. évi szeptember hó 16-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1908. évi augusztus hó 14 napján.

Biró János,
kir. bír. végrehajtó.

548—1908. sz. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvénycikk 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1907. évi 10075. sz. végzése következtében Dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Petrozsényi tkp. részvénytársaság javára Stáncs Dumitru kimpulujnyági lakos ellen 200 K. s jár. erejéig 1908. évi június hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 730 koronára

becsült következő ingóságok, u. m.: faépületek, sertés és juhok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1908. évi V. 1078/2 számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés ennek 1907. évi július hó 17 napjától járó 6% kamatai, váltódij és eddig összesen 68 kor 39 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kimpulujnyág községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1908. évi szeptember hó 14-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Puj, 1908. évi augusztus hó 14 napján.
Biró János
kir. bír. végrehajtó.

1415—1908. sz. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1905. évi 11093. számú végzése következtében Dr. Ábrahám József ügyvéd által képviselt Hitebank r.-t. bej. cég javára Bunya Miklós és társa petráillai lakosok ellen 690 K. s jár. erejéig 1907. évi január hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1412 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, ló, juhok, kecskék és takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1908. évi V. 1487/2 számú végzése folytán 690 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi szeptember hó 25 napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódij és eddig összesen 157 kor. 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Bunya Miklós és Popa Dán Flori petráillai lakosok házána leendő megtartására 1908. évi szeptember hó 9-én napjának d. e. 11 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1908. évi augusztus hó 14 napján.

Br. Bánffy Albert,
kir. bír. végrehajtó.

Szénát, szalmát eladok

bármily nagy mennyiségben.

Közvetítőknak magas jutalék.

Schreier Béla takarmány-
nagykereskedő. Budapest.
Népszínházutca 22. sz. Telefon 20—52.

SZÉNA

I-ma minőségű eladó, kis és nagyobb mennyiségben.

Értekezhetni: N. Naláczy Gejza, Puj.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

= = = = NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA. = = = =

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szak-
mában Ausztria-Magyarországon a = = = =

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

= = NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN. = =

Alapítotott 1864.-ben — Legelőkelőbb referenciák. — Alapítotott 1864.-ben.

50 millió évi gyártás

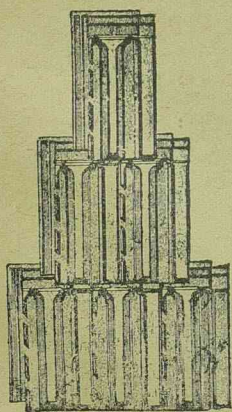
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből

— VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva. —

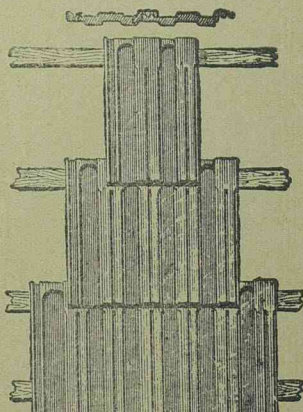
GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek.

Legelőcsőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bármintve.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. bizt. préselt átfedőcserep 253. sz.

Első petrozsényi
könyvnyomda és
könyvkötészet

Papir-, rajz-
és
könyvkereskedés.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke mélyen
tisztelt nagyérdmü közönségének

tisztelettel tudomására adni, hogy 1893. év óta fennálló **könyv-
és papirkereskedésemet** ezen szakba vágó cikkekkal dusan fel-
szereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányo-
sabbban kielégitem. **Tanszerek-, rajz- és íróeszközök, tankönyvek,
imakönyvek, albumok** stb. nagy választékban állnak rendelkezésre
s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a
legfinomabbig: **irodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési
kártyák** stb. kereskedésemben jutányos áron kaphatók.

Midőn a kultúra tért hódított
a Zsilvölgyben, Petrozsényben
nyomdát állítottam, a társadalmi
életnyilvánulás követelményeit ki-
elégítendő hirlapot indítottam, hogy
a sajtó erejével a hazafias célt
szolgálják. A kezdeti nehézsé-
geivel küzdve, anyagi áldozatok
meghozatalával tartottam fenn s
oda fejlesztettem a nyomdát, hogy
a legmesszebb menő igényeket a
legjutányosabban kielégíteni képes
vagyok; miért is a n. é. közön-
ség szíves támogatását kérem.

A művelt közönség folyton
fokozódó igényeinek a haladás,
a fejlődés kívánalmainak ki-
elégítését szem előtt tartva
KÖNYVKÖTÉSZETET
rendeztem be gépezettel, a
legmodernebb eszközökkel fel-
szereltem s ebbe a szakmába
vágó munkálatok teljesítését
megelégedésre s a legjutányo-
sabbban elvállalom.

Teljes tisztelettel:

FIGULI ANTAL.

Hivatalos- és
magánnyomtatványok.

„Petrozsény és Vidéke”
kiadóhivatala.

:: UJ ÜZLET MEGNYITÁS! ::

Tisztelettel értesitem a m. tisztelt vevőközönséget
miszerint a mai kornak megfelelőleg egy szép, modern

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZAT

rendeztem be, melyet a mai napon megnyitottam és
a m. t. vevőközönségnek rendelkezésére bocsátom.

Üzletemben **mindennemű férfi- és női
fehérművek, ajándék és dísz-
tárgyak, utazótáskák és bőröndök,
férfi, női és gyermek-harisnyák,
ugyszintén üveg, porcellán és china-ezüst tárgyak, női kézi-táskák,
szivar-, cigaretta- és dohány-tárcák, kötények.** stb. stb.
dus választékban, **jutányos áron** kaphatók.

Tömeges látogatásokat kérem teljes tisztelettel:

UJHELYI LAJOS, Petrozsény

Kossuth Lajos-utca és tér, Dr. Rosenberg Ignác-féle ház.

FIGYELEM!

A n. é. közönségnek b. figyelmébe
ajánlom, hogy

Petrozsényben a Kossuth Lajos-utcában
(Warhanek-féle házban)

**férfi- női- és gyermek-
RUHA-ÜZLETET**

nyitottam.

Üzletemben nagymennyiségben raktáron
tartok

kalapokat

és czipőket.

Áruim jósága és olcsósá-
gáról méltóztasson a n. é.
közönség mielőbb meg-
győződést szerezni. Kiváló tisztelettel
GRÜNBLATT GERSON.

Üzleti elv:

„Nagy forgalom, kevés haszon.”

Megérkezett

a híres Báro Bohus László-féle uradalmi nemes faju
vérvörös görög-dinnye.

Jutányosan kapható a Gruber-féle vegyes-
kereskedésben állandóan behűtve.

Ugyanott árusítatik a legkitünőbb világosi
gyógy csemege szőlő 5 kilós kosa-
rakban 1.40 ft.

Turkesztán és ananász cukor-dinnye

kilója 24 fillér.

Minden dinyén az uradalmi korona látható.

NOXIN

A
**LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM**

NOXIN

A szabadalmazott
kulcsal

Minden jobb üzletben kapható

Hochsinger Testvérek Budapest.
Özv. Grün Mórénál Petrozsényben.